

י"א ניסן, תש"ף
5 אפריל, 2020

לכבוד
הבעלויות על גני הילדים ובתי הספר
השלטון המקומי
מנהלי מוסדות החינוך

שלום רב,

הנדון: תשלומי הורים לאור הגבלת פעילות מוסדות חינוך (בתי ספר וגני ילדים)

על רקע ההתמודדות עם המשבר הנגזר מהתפשטות נגיף הקורונה בישראל, נוצרה מציאות חדשה בעלת השלכות רבות ומשמעויות שונות. במסגרת זו, בין השאר, הוגבלה פעילות מוסדות החינוך החל מתאריך 15.3.20. מובן כי קיימות משמעויות שונות ונוספות לגבי ציבור ההורים. בהיבט תשלומי ההורים, חלק מהשירותים הממומנים בתשלומי הורים ניתנים מרחוק וחלקם אינם מתקיימים, ועל כן משרד החינוך מפרסם הנחיות לתקופה זו, בכל הנוגע לתשלומי ההורים.

ההנחיות המובאות להלן חוזרות ומחדדות את מדיניות גביית תשלומי ההורים הקיימת, בהתאם לחוק לימוד חובה ולתקנותיו, להוראות חוזרי מנכ"ל ולהנחיות הקיימות שעיקרן:

- גביית תשלום מההורים מתבצעת אך ורק עבור שירותים שסופקו או מסופקים לתלמידים בפועל.
- יש להשיב להורים יתרות כספי ההורים אשר לא ניתן עבורם שירות, בהתאם לנהלים בנושא.

בהנחיות שלהלן הובאו שיקולים שונים, כגון:

- חלק מהפעילויות שעבורן נגבים תשלומי רשות, התקיימו.
- בחלק מבתי הספר ניתנת תל"ן (תכנית לימודים נוספת) באופן מקוון ושירותים אחרים ממשיכים להינתן.
- לאור התקנות וההנחיות החלות בתקופה זו, חלק גדול מצוות בית הספר, ברשויות המקומיות ובבעלויות הוצאו לחופשה.
- אופן התשלום לבתי הספר אינו אחיד, חלק מההורים שילמו מראש את כל התשלומים בעוד אחרים התחייבו לתשלומים במהלך השנה באמצעי תשלום שונים (שיקים דחויים, הרשאות לחיוב כרטיס אשראי, הוראת קבע בבנק ועוד).
- קיום ההנחיות מחייב מספר פעולות, שלחלק ממוסדות החינוך יש אפשרות לבצעם במועד זה, ולאחרים לא, כגון:
  - חישוב מחדש של תשלומי ההורים בהתאם לבדיקה מהם השירותים שכבר ניתנו ומהם השירותים שממשיכים להינתן בתקופה זו;
  - בדיקת אופן התשלום / ההתחייבות לתשלום שכל אחד מההורים ביצע מול בית הספר;
  - ביטול החיוב וקבלת הרשאה מההורים לחיוב חדש;
  - ביצוע החיוב בהתאם לבקשת ההורה באמצעות שיקים / הוראת קבע / הוראה לחיוב כרטיס אשראי וכו';
- האפשרות לקיומה של התחשבות והחזר תשלומים (או קיזוז מהשנה הבאה בהתאם לבחירת ההורים) בסוף שנת הלימודים, שרירה וקיימת.

משרדנו מודע לכך שבמצב הקיים יהיו מוסדות חינוך בהם יהיה ניתן לקיים את ההנחיות שלהלן בעת הזו, ומוסדות חינוך בהם לא יהיה ניתן לקיימן בשלב זה. זאת בין השאר לאור השיקולים האמורים לעיל.

על כן, כבר בפתח הדברים יובהר כי על כל מנהל מוסד חינוכי לבחון את האפשרות לקיימן במוסד החינוכי, ולפעול לקיימן באופן מלא ככל האפשר בעת הזו. ככל שיימצא שאין אפשרות לקיים את ההנחיות במוסד החינוכי בעת הזו – יוכל לדחות את קיומן למועד המוקדם ביותר בו ניתן יהיה לקיימן.

להלן ההנחיות:

- 1. תשלום החובה (ביטוח תאונות אישיות לתלמידים)**
שירות זה הינו חובה, ועל ההורים חלה החובה לשלמו.
- 2. תשלומי רשות (טיולים, סל תרבות, השאלת ספרי לימוד, מסיבת סיום, של"ח, פורום ועדי הורים)**
בשלב הראשון תידחה גביית תשלומי הרשות בכל חודש של הגבלת פעילות לאחד מחודשי הקיץ (יולי או אוגוסט) וככל שהגבלת הפעילות תימשך, תמשיך ותידחה גביית תשלומי הרשות.
זאת למעט:
א. תשלומים עבור שירותים שכבר ניתנו (למשל, טיול שנתי שכבר התקיים והתשלום בעדו חולק לתשלומים).
ב. תשלומים עבור שירותים אשר ממשיכים להינתן על ידי בית הספר (למשל, השאלת ספרי לימוד) שאותם ניתן להמשיך לגבות.
- 3. רכישת שירותים מרצון (פעילות / שירותים הנרכשים באופן קבוצתי כגון סדנאות, אמצעי קצה, פעילות העשרה במקצועות מוגברים לבגרות, שבתות עיון וסמינרים בבתי ספר תורניים ועוד)**
א. בסעיפי הרכישה מרצון יש לנהוג על פי ההנחיות הרגילות הרלוונטיות לתשלומי הרשות.
ב. אמצעי קצה (טאבלטים, מחשבים ניידים): יש להמשיך את הגבייה בעד השימוש.
ג. אין לגבות תשלום עבור כל פעילות העשרה (כגון סיורים למגמות לימוד, שבת תורנית או סמינריון) שאמורה הייתה להתקיים מיום 15.3.20 ולא התקיימה.
- 4. תל"ן (תכנית לימודים נוספת)**
לאור קיומם של לימודי תל"ן בחלק ממוסדות הלימוד (באופן מקוון), ההנחיות יתייחסו בנפרד לכל אחת מהאפשרויות:
א. במוסד חינוכי בו לא מתקיימת למידת תל"ן בתקופה זו:
אין לגבות תשלומים בעד תל"ן החל ממועד הגבלת פעילות בתי הספר, זאת למעט תשלומים בעד תל"ן שכבר ניתנה.
ב. במוסד חינוכי בו מתקיימת למידת תל"ן באופן מקוון: אין שינוי בהנחיות ואפשר לגבות כבשגרה בעד התל"ן שניתן בפועל בלבד.
- 5. השתתפות הורים בעלות הזנה מכוח חוק ארוחה יומית לתלמיד**
עם הפסקת הגעתם של התלמידים אל מוסדות החינוך, אין לגבות תשלום עבור השתתפות בעלות ההזנה החל מתאריך 15.3.20 למעט תשלום עבור ארוחות שכבר ניתנו.
עם חזרת המוסדות לפעילות וחידוש קיום הארוחות, תתחדש גם גביית התשלום עבורן.

6. השלמת שכר לימוד במוסדות חינוך יסודיים שאינם רשמיים
מוסדות חינוך שאינם רשמיים (מוכרים שאינם רשמיים או פטור) בשלב החינוך היסודי (כיתות א'-ו' או א'-ח'), בהם נגבה תשלום עבור השלמת שכר לימוד מההורים, ימשיכו ויגבו את שכר הלימוד (בהתאם לסעיף 2 להוראת קבע מס' 0204 "גביית תשלומי הורים ושכר לימוד במוסד חינוך שאינו רשמי יסודי, וגביית תשלומי הורים עבור מקצועות לימוד ברמה מוגברת, תכנית לימודים נוספת תורנית ובמוסד חינוך ניסויי וייחודי").

7. גני ילדים
יש לנהוג בהתאם להוראות הנוגעות למוסדות החינוך, כאמור לעיל.

8. תום הגבלת פעילות מוסדות חינוך
עם תום הגבלת פעילות מערכת החינוך או סיום שנת הלימודים (המוקדם מביניהם) ובהתאם להנחיות משרד הבריאות:

- מוסדות החינוך, בשיתוף ועד ההורים המוסדי, יבצעו הערכה כדלקמן:
  - אילו פעילויות ניתן לעומת התשלומים שכבר נגבו.
  - אילו פעילויות עתידות להינתן עד סיום שנת הלימודים (ככל שתחודש הפעילות טרם סיומה).
- בהתאם להערכות האמורות ניתן לגבות, ככל שנדרש, המשך תשלומים לקיום הפעילות.
- יתרות שיוותרו מתשלומי הורים, בעד פעילויות שלא התקיימו יש להשיב את הורים בסוף שנת הלימודים או לקזזו מהתשלום עבור שנת הלימודים הבאה, בהתאם לבחירת ההורים.

9. תשלום שבוצע מראש לכל שנת הלימודים
במקרה בו הורה שילם מראש תשלומי הורים לכל שנת הלימודים - ייערך חישוב בסוף שנת הלימודים או מיד עם חידוש פעילות מוסדות החינוך (לפי המוקדם) ובמידת הצורך יושבו תשלומים להורים בסוף שנת הלימודים או יקוזזו מהתשלום עבור שנת הלימודים הבאה, בהתאם לבחירת ההורים. כמובן שבמצב זה יש להביא בחשבון אם הפעילות ניתנה ובאיזה היקף, עד להגבלת פעילות מוסדות החינוך.

10. תשלומים למוסדות חינוך בפנימיות בתקופת הגבלת פעילות של מוסדות החינוך
הנחיות מפורסמות בנפרד.

בברכת חזרה מהירה לשגרה ובריאות טובה,

סימה עובדיה פורצנל

מנהלת אגף יישומי חוק ומדיניות

העתקים:

- מר שמואל אבואב, המנהל הכללי
- מר איתן פלזנשטיין, ראש מטה המנכ"ל
- מר יובל צור, ראש מטה השר
- מר משה שגיא, סמנכ"ל בכיר ומנהל מינהל כלכלה ותקציבים
- ד"ר שוש נחום, סמנכ"לית בכירה ומנהלת המינהל הפדגוגי
- ד"ר מירי שליסל, יו"ר המזכירות הפדגוגית
- גבי סוניה פרץ, סמנכ"לית ומנהלת אגף בכיר כח אדם בהוראה
- עו"ד אילת מלקמן, היועצת המשפטית
- גבי אינה זלצמן, סגנית בכירה למנהלת המינהל הפדגוגי
- מר עמוס שקדי, חשב המשרד
- מר גור רוזנבלט, מנהל מינהל רישוי, בקרה ואכיפה

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף יישומי חוק ומדיניות בחינוך

גבי שושנה נגר, מנהלת מינהל החינוך הדתי
מר בעז קולומבוס, מנהל תחום חינוך על יסודי ממלכתי דתי, מינהל החמ"ד
מנהלות ומנהלי המחוזות
מר דודי מזרחי, מנהל אגף בכיר תקציבים, מינהל כלכלה ותקציבים
מר גור רוזנבלט, מנהל מינהל רישוי, בקרה ואכיפה
גבי שושנה נגר, מנהלת מינהל החינוך הדתי
מר בעז קולומבוס, מנהל תחום חינוך על יסודי ממלכתי דתי, מינהל החמ"ד
גבי אורנה פז, מנהלת אגף א' חינוך קדם יסודי
גבי אתי סאסי, מנהלת אגף א' חינוך יסודי
גבי דסי בארי, מנהלת אגף א' חינוך על יסודי
עו"ד איריס שלו-טל, סגנית בכירה, הלשכה המשפטית
עו"ד מיכל שאול, ממונה ייעוץ משפטי מחוז חרדי
עו"ד לירן שפיגל, ממונה ייעוץ משפטי ראמ"ה
מר שבתאי כהן, מנהל אגף תלונות ופניות הציבור, הקו הפתוח לתלמידים
מפקחים רפרנטים לתשלומי הורים
מפקחים כוללים
גבי מיכל מנקס, סמנכ"ל חינוך ורווחה, מרכז השלטון המקומי
מר אבי קמינסקי, יו"ר איגוד מנהלי אגפי החינוך ברשויות המקומיות
עו"ד איל בן יהודה באום, יו"ר פורום ועדי ההורים היישוביים
מר זאב גולדבלט, מנכ"ל פורום ועדי ההורים היישוביים
עו"ד נועה בן אריה, יועצת משפטית מרכז השלטון המקומי